

Γεώργιος Νιόπλιος ή Ρούσης, ο νεότερος

Ο Γεώργιος Νιόπλιος γεννήθηκε στη Σιάτιστα κατά το δεύτερο ήμισυ της 18^{ης} εκατονταετηρίδας. Ακροάστηκε τα εγκύκλια μαθήματα στα σχολεία της πατρίδος του και έπειτα εστάλη στην Ιταλία, όπου έλαβε ανώτερη μόρφωση. Ανήκε στην αριστοκρατική οικογένεια του Γεωργίου Ρούση, ιατροφιλοσόφου, που του δόθηκε στο Πατάβιο της Ιταλίας από μέρος της εκεί Ακαδημίας ο τίτλος της ευγενείας, Nobilis, όπου και χρεωστεύεται το οικογενειακό επώνυμο Νιόπλιος.

Από τα 1800 <ο Γ. Νιόπλιος ή Ρούσης ο νεότερος> αναμείχτηκε ενεργώς στα πράγματα της Κοινότητας και διευθύνει (*διηύθυνε*) αυτά, τόσο τα εκπαιδευτικά όσο και τα πολιτικά. Τον βλέπομε από τότε έφορο των σχολείων, μέλος της Εθνικής Εταιρείας των Φιλικών, αρχηγό της διοργάνωσης αμύνης ενάντια των επιδρομέων της πατρίδος του και γενικά σε κάθε κίνδυνο, σε κάθε ανάγκη της κοινότητας το Νιόπλιο βλέπομε να πρωτοστατεί.

Αυτός ήταν το σπουδαιότερο μέλος, να μη είπω η ψυχή, της Επιτροπής της Εθνικής των Φιλικών Εταιρείας [στη Σιάτιστα] και τον συναντούμε πράγματι τέτοιο ανάμεσα στα λοιπά μέλη της Επιτροπής, τον αρχιερέα Ιωαννίκιο, τον Παπαγόρα, τον Μοσχοπολιτάνο, γραμματέα άλλοτε του Τζιαλαλεντίν μπέη, και <τον> Δημ. Χ΄ Μιχαήλ, όταν συνήλθαν στο σπίτι του Νικ. Κασομούλη, για να συσκεφθούν και αποφασίσουν την αποστολή πληρεξουσίου της Σιάτιστας στη σύσκεψη των καπεταναίων στην Καστανιά.....

Ύστερα από την αποτυχία του Αγώνα στο Βέρμιο, ο Νιόπλιος έσωσε τη Σιάτιστα από την οργή του Χουρσίτ με τη σύνεση και τις σχέσεις του <σελ. 59>. Η παράδοση αναφέρει ότι, ύστερα από την καταστροφή της Νάουσας και της Κασσάνδρας, ο Αμέτ βέης, φρόνιμος Τούρκος στην Καστορία, όπου υπάγονταν η Σιάτιστα, όταν πληροφορήθηκε ότι τοιμάζονταν κίνημα στις περιφέρειες Σιάτιστας, Βλάτσης <Βλάστης>, Κλεισούρας κ.λπ., το Νιόπλιο προσκάλεσε από τη Σιάτιστα και επέστησε την προσοχή του, όπως και την προσοχή των προκρίτων των άλλων πολιτειών, μη τυχόν και κάμουν την ανοησία να προβούν σε κίνημα επαναστατικών, καθόσον ολίγες χιλιάδες Αλβανοί φθάνουν να καταστρέψουν και τις πατρίδες τους, όπως κατάστρεψαν τη Νάουσα και την Κασσάνδρα.

Στα 1827 ο Νιόπλιος με 400 Σιατιστινούς έχει αποκρούσει τον Αλβανό Ταφήλ Μπούζην και έσωσε τη Σιάτιστα από τη λεηλασία <σελ.59>.

Στα 1828 ο Νιόπλιος έσωσε τη Σιάτιστα από τους Αλβανούς που είχαν επιδράμει με αρχηγούς τους Αρσλάν και Βελή μπέην <σελ. 60>.

Και στα 1830 ο γενναίος Νιόπλιος έσωσε τη Σιάτιστα από επιδρομήν, και πολύ δίκαια η λαϊκή ποίηση απαθανάτισε το όνομά του στα δημώδη τραγούδια.

*Ως πουν' ου Νιόπλιους ζουντανός η Σιάτιστα δεν φουβάτι,
έχει τρακόσιους 'ς του σπαθί κι χίλιους 'ς του ντουφέκι
κι τα μπουγάζια πιάσανι, πιάσαν τα καραούλια.
Δε σας φουβάτ', Αρβανιτιά κ' ισάς βρε βρουμουμπέηδες,
έχει του Νιόπλιου αρχηγό κι όλα τα παλληκάρια.*

(Ζυγούρης Φίλιππος, **Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής**, Σιάτιστα 2010, σελ.335).

